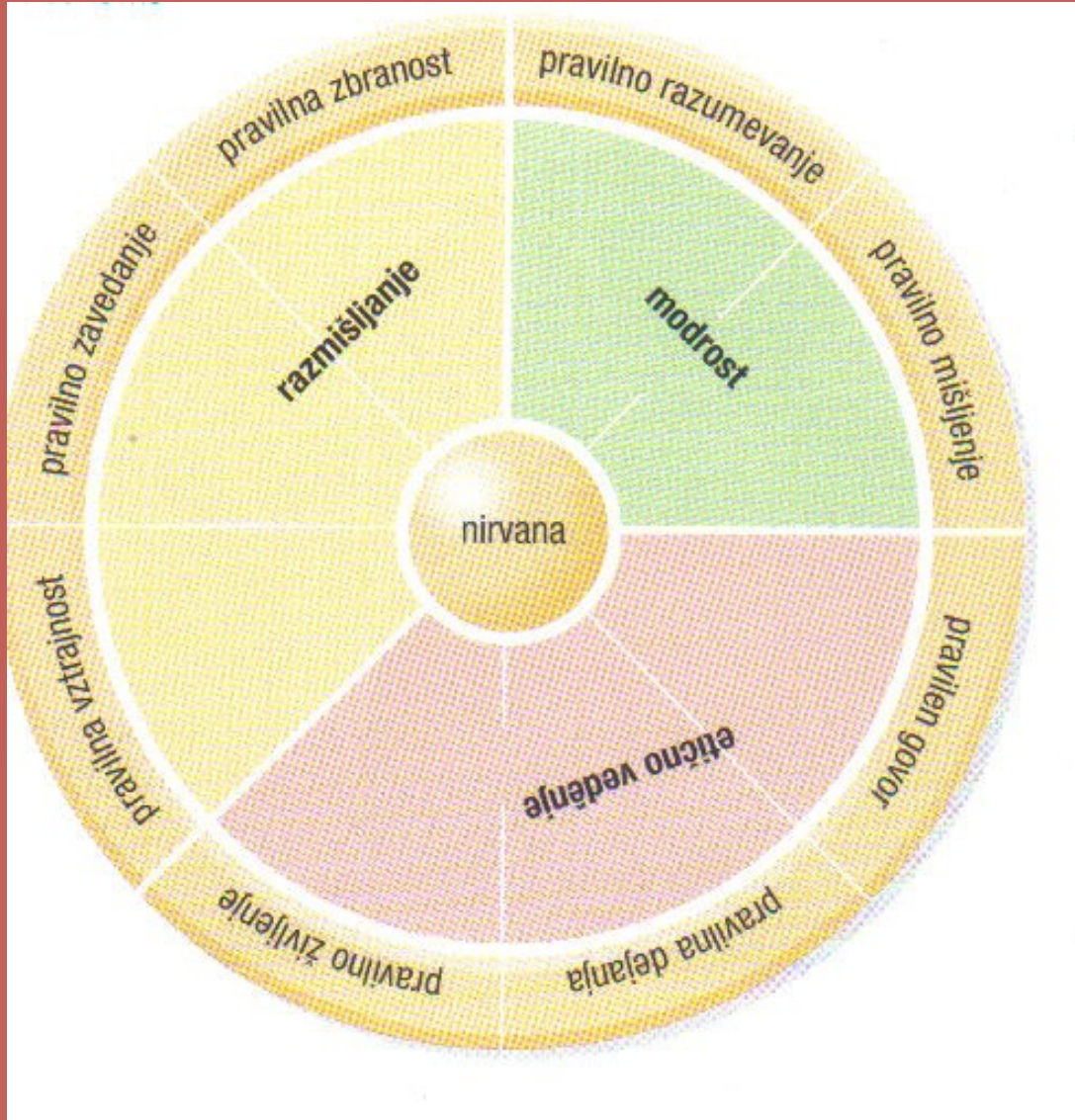

BUDIZEM

Življenje Bude

Štiri plemenite resnice

Ponazoritev četrte resnice
ali Plemenite poti

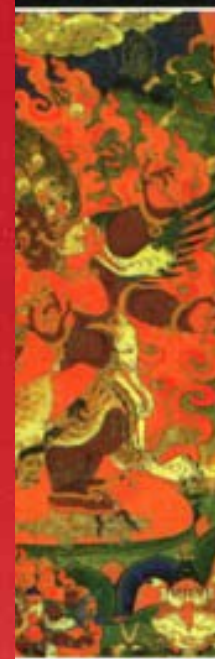

THE WAY TO
NORVANA

DE LA VALLEE POUSSIN

TIBETANSKA
MRTVIH

[http://www.youtube.com/w
&feature=related](http://www.youtube.com/w&feature=related)

 HVALA ZA POZORNOST;)

BESEDILO K PREDTŠVITVI:

Budizem je nastal v Indiji. Njegov utemeljitelj je bil Sidharta Gautama, ki je živel pred 2500 leti. Zaradi njegove modrosti so ga imenovali Buda, kar pomeni razsvetljeni.

V času rojstva Sidharte Gautame je mnogo hinduincev iskalo od odgovore na posamezna vprašanja, posebno na tista, ki so zadevala življenje. Zakaj morajo ljudje trpeti? Kako bi se trpljenju izognili? To je bil posebno resen problem za hinduince zaradi njihovega verovanja v reinkarnacijo, saj pomeni trpljenje, ne samo v enem življenju temveč v mnogih. Sidharta se je začel zanimati za to vprašanje in odločil se je, da bo našel nove načine za njegovo rešitev.

Sidharta je spoznal, da celo najbogatejši vladar ne more ubežati trpljenju, ki je posledica boleznih, starosti in smrti. Ko je zagledal četrto osebo (meniha), je bilo to zanj znamenje, da mora zapustiti palačo in iti iskat odgovor na svoje razmišljanje o trpljenju. Postal je potujoči sveti mož. Iskanje je vodilo Sidharta iz ene skrajnosti v drugo. Učil se je pri svetih možeh, vendar ga to ni pripeljalo do odgovora. Potem se je šest let strogo postil, kar ga je izčrpalo in pripeljalo skoraj v smrt. Ugotovil je, da vprašanja trpljenja ne bo mogel rešiti s skrajnostmi, in prisegel si je, da bo šel srednjo pot; ne bo se niti vdajal razkošju niti izpostavljal svojega telesa prehudim mukam.

Nirvana

V trenutku svojega razsvetljenja je Buda dosegel nirvano. To je osvoboditev iz kroga reinkarnacije in tako tudi osvoboditev od trpljenja. Budisti pravijo, da se nirvana ne more opisati z besedami, saj je onstran določljivega. Buda je živel do svojega osemdesetega leta. Ko je umrl, so ga začeli imenovati Tathagata, kar pomeni "Tako je odšel". To opisuje stanje nirvane po smrti, ko se človek ne more ponovno roditi in zanj ni obstajanja niti neobstajanja.

Buda je razlagal svoje novoodkrita znanja skupini menihov v Sarnathu, ki je v bližini Benaresa. Njegovi nauki so zajeti v poglavjih ki jih poznamo kot Tri splošne resnice, Štiri vzvišene resnice in Osmero pot.

Tri splošne resnice

1. V življenju ni nič trajnega, vse se spreminja: To Budovo razmišljanje je podobno razmišljanju grškega filozofa Heraklita, ki je rekel, da je nemogoče stopiti v isto reko dvakrat.
2. Ker ni nič trajnega, nas življenje ne zadovoljuje. Ljudje nenehno hrepenijo po minljivih stvareh in se nanje navezujejo. Celotako, ko se doseže zadovoljstvo, to ni trajno. Ze samo spoznanje, da se bo to zadovoljstvo moralo končati, je vir trpljenja. Budistom trpljenje ne pomeni samo velike bolečine in žalosti, ki jo ljudje doživljajo, temveč tudi vse tisto, kar življenja ne napravi popolnega.
3. Ni večne duše in to, kar ljudje imenujejo jaz, je samo skupek spreminjajočih se značilnosti. Buda primerja jaz z bojnim vozom, ki je samo skupek na določen način sestavljenih delov, in se zlahka razstavi.

Štiri vzvišene resnice

1. Vse življenje je trpljenje.
2. Vzrok trpljenja sta hrepenenje in navezanost.
3. Hrepenenje in navezanost lahko premagamo.
4. Premagamo ju z izpolnjevanjem naukov osmere poti.

Lotos

Simbol budizma je lotos, ki raste iz blatnega dna ribnikov. Budisti pravijo, naj si ljudje prizadevajo postati čim bolj podobni lotosu. Blato predstavlja človekovo življenje, čistost cveta simbolizira razsvetljenje.

Ali obstaja Bog?

Budi se je zdelo najbolj potrebno najti odgovor na vprašanje trpljenja in ni izgubljal časa s praznim razglabljanjem. Ni se mu zdelo potrebno iskati odgovor na vprašanja o obstoju Boga in zakaj oziroma kako je bil ustvarjen svet. Po njegovih besedah bi bilo to, kot če bi človek, ranjen od puščice, zavrnil lajšanje bolečin, dokler ne bi izvedel, koliko peres je imela puščica ali kakšne barve so bili lasje človeka, ki jo je izstrelil.

Stavbe

V vseh budističnih deželah imajo templje, vendar za bogoslužje niso nujno potrebni. Nekatere budistične svete stavbe se imenujejo pagode. Pogosto so zgrajene kot posebno oblikovan stolp, zlasti na Japonskem in Kitajskem. Poleg templjev in pagod so tudi zgradbe imenovane stupe. Stupa je zaprta, gomilasta stavba, ki naj bi vsebovala Budove posmrtno ostanke ali prepise njegovih naukov. Često so zvonasto oblikovane. Obiskovalci se poklonijo Budi s hojo okrog stavbe.

Praznovanja

Vesak je praznovanje Budovega rojstva in v deželah teravadskega budizma tudi njegovega razsvetljenja in smrti. Budovi kipi so okrašeni in na Kitajskem jih umivajo z dišečo vodo. Darove odnesejo v samostane, tam lahko prirejajo tudi ognjemete. Vasa (umik v meditacijo) je v deževni dobi. V Budovih časih takrat ni bilo mogoče potovati, zato je menihom ukazal, naj ostanejo na enem kraju, se tam učijo in meditirajo. Med tem praznikom skušajo tudi navadni ljudje najti čas za učenje in meditacijo. Na koncu umika v meditacijo darujejo menihom nova oblačila. S praznovanjem se spominjajo tudi Budove prve pridige. V Šrilanki imajo praznik posvečenega zoba. Po cestah nosijo enega Budovih zob.